

OPEX

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز

واحد پژوهش اتحادیه اوپکس

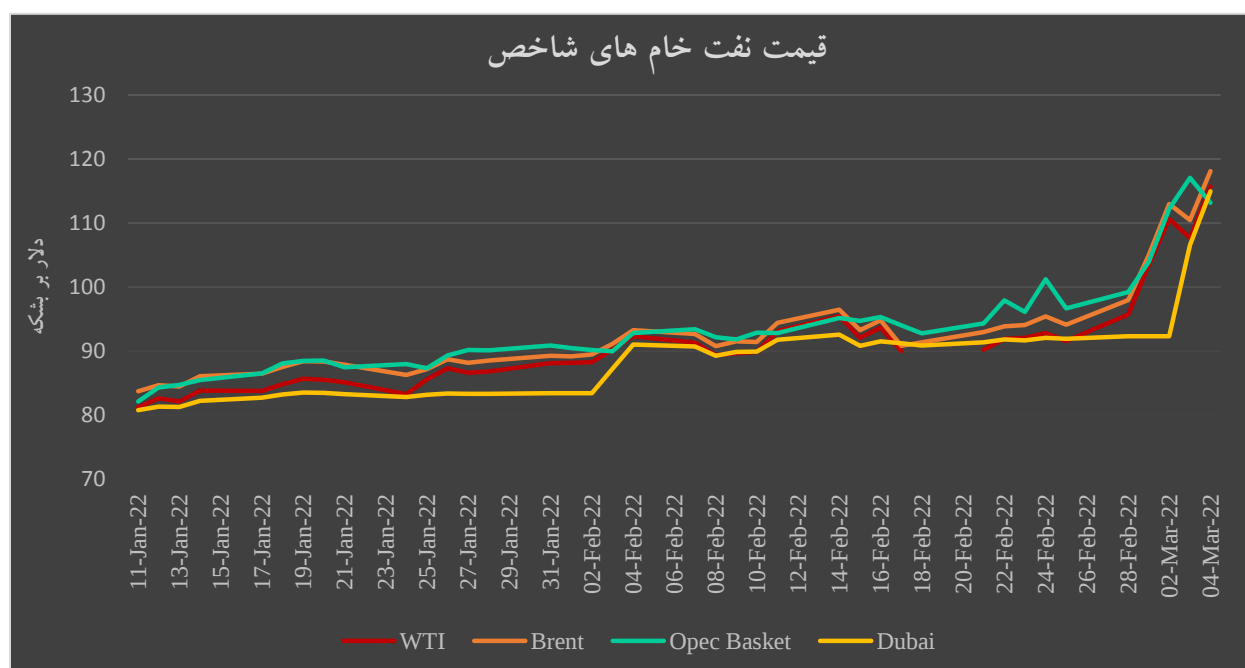
۴ مارس ۲۰۲۲

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۴ مارس، قیمت نفت خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز با ناامید شدن از تأثیر آزادسازی ذخایر جهانی نفت در جبران کمبود عرضه در بازار، و همچنین در نتیجه ادامه حملات روسیه به اوکراین افزایش یافت. بدین ترتیب، متوسط قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، نفت برنت، سید اوپک و دبی نسبت به هفته گذشته به میزان ۱۶/۲۳، ۱۵/۷۳، ۱۲/۲ و ۸/۶۲ درصد افزایش یافت.

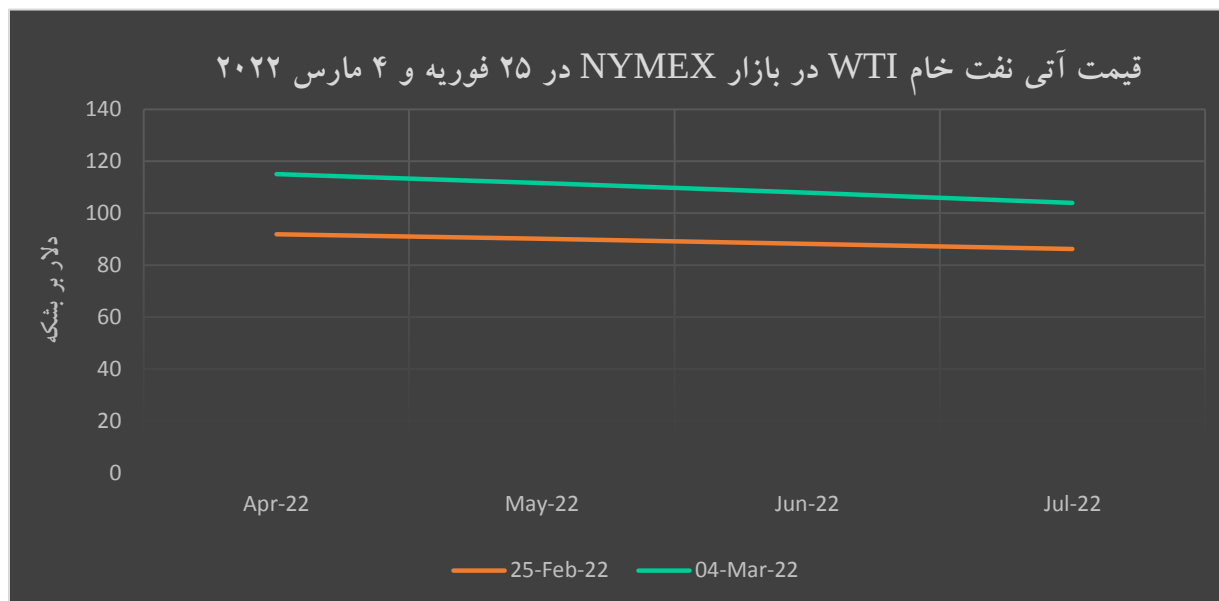
Source: oilprice, OPEC

در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۴ مارس، ساختار بازارها در وضعیت بکواردیشن^۱ قرار داشت. در بازار نایمکس در ۲۵ فوریه، قیمت قراردادهای ماه اول ۹۱/۹ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۵/۶۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۴ مارس، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۱۵/۰۶ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۱۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

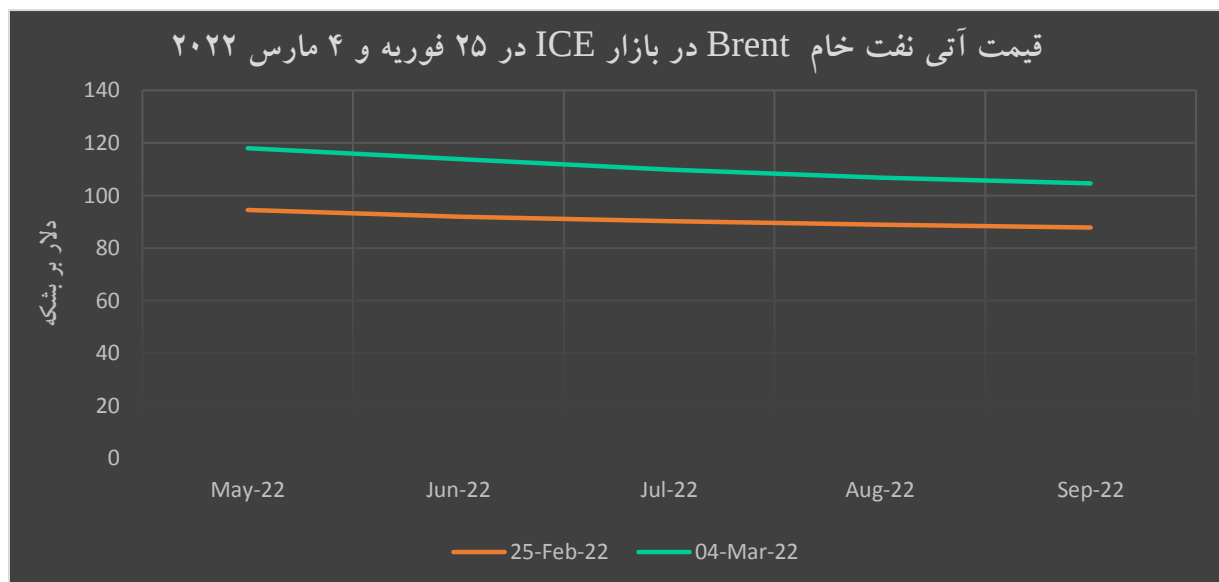
^۱ بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

در بازار آیس (ICE) در ۲۵ فوریه، قیمت قراردادهای ماه اول ۹۸/۵۷ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۸/۱۸ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۴ مارس، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۱۸/۰۵ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۱۱/۱۷ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

Source: CME, March 2022

Source: ICE, March 2022

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۲، سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۴ مارس، ۱/۸ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۱۱/۶ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۲۱ هزار بشکه در روز کاهش به ۱۵,۳۷۷ هزار بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها^۳ نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۳ واحد درصد افزایش یافت (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۴ مارس، تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۳ دستگاه کاهش یافت و مجموع دکل‌های آمریکا به ۶۴۹ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۴ مارس، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۵	هفته منتهی به ۴	تغییرات هفتگی
	فوریه ۲۰۲۲	مارس ۲۰۲۲	
ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)	۴۱۳/۴	۴۱۱/۶	-۱/۸
ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)	۲۴۶	۲۴۴/۶	-۱/۴
ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)	۸۷/۱	۸۷/۴	۰/۳
خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)	۱۵,۳۹۸	۱۵,۳۷۷	-۲۱
صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)	۳,۷۹۶	۲,۴۲۲	-۱,۳۷۴
خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)	۱,۹۷۱	۳,۸۹۷	-۱,۹۲۶

Source: U.S. Energy Information Administration, March 9, 2022

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۴ مارس، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۵	هفته منتهی به ۴	
	فوریه ۲۰۲۲	مارس ۲۰۲۲	
آمریکا			
تعداد دکل‌های نفتی	۵۲۲	۵۱۹	-۳
تعداد دکل‌های گازی	۱۲۷	۱۳۰	۳
مجموع تعداد دکل‌های آمریکا	۶۴۹	۶۴۹	۰
کانادا			
تعداد دکل‌های نفتی	۱۳۸	۱۳۴	-۴
تعداد دکل‌های گازی	۸۵	۸۲	-۳
مجموع تعداد دکل‌های کانادا	۲۲۳	۲۱۶	-۷

Source: Baker Hughes, March 2022

^۲ U.S. Energy Information Administration, March 9, 2022

^۳ نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

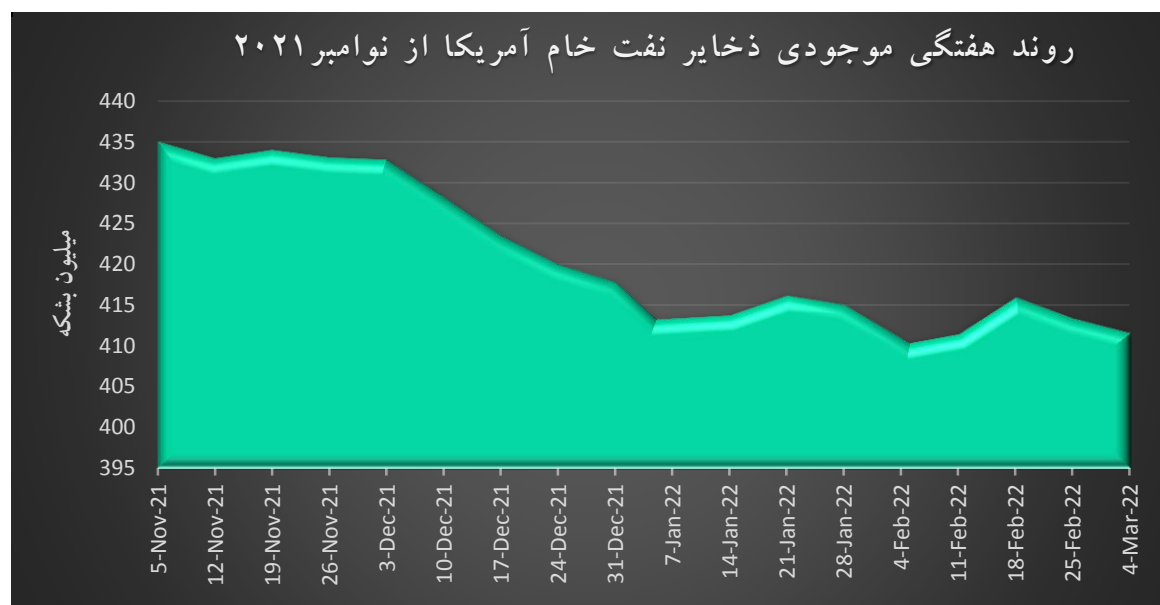

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۴ مارس، ۲۰۲۲:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۴ مارس، موجودی ذخایر نفت خام این کشور به میزان ۱/۸ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۱۱/۶ میلیون بشکه رسید و به میزان ۸۶/۸ میلیون بشکه (معادل ۱۷/۴۱ درصد) کمتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد. قیمت نفت از زمان حمله روسیه به اوکراین و تحریم‌هایی که تجارت نفت در سرتاسر جهان در بازارهایی که پیش‌تر نیز به دلیل کاهش عرضه تحت فشار قرار داشتند، افزایش یافت. این شرایط منجر شد خریداران از ذخایر موجود استفاده کنند.

Source: U.S. Energy Information Administration, March 9, 2022

- کاهش موجودی ذخایر بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر: کل موجودی ذخایر بنزین به میزان ۱/۴ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۲۴۴/۶ میلیون بشکه رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۵/۶۱ درصد بیشتر می‌باشد. موجودی ذخایر فرآورده‌های میان‌تقطیر به میزان ۵/۲ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۱۱۳/۹ میلیون بشکه رسید.^۴
- کاهش تعداد دکل‌های نفت آمریکا: شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز در گزارش خود در روز جمعه اعلام کرد که تعداد دکل‌های نفت آمریکا، که نشانگر اولیه تولید آتی است، در هفته منتهی به ۴ مارس، ۳ دستگاه کاهش

^۴ U.S. Energy Information Administration, March 9, 2022

یافت و به ۵۱۹ دستگاه رسید. تولید نفت آمریکا نیز طی چهار هفته متوالی تغییر نکرد و در سطح ۱۱/۶ میلیون بشکه در روز باقی ماند.^۵

• **عدم تأثیر آزادسازی ذخایر جهانی نفت در جبران کمبود عرضه در بازار:** در هفته منتهی به ۴ مارس، توافق جهانی برای آزادسازی ذخایر نفت خام نتوانست نگرانی‌ها در مورد اختلالات عرضه ناشی از حمله روسیه به اوکراین را کاهش دهد. اعضای آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) که شامل ایالات متحده و ژاپن می‌شود، با آزادسازی ۶۰ میلیون بشکه نفت خام از ذخایر خود موافقت کردند تا از افزایش شدید قیمت‌ها جلوگیری کنند ولی با این حال قیمت نفت خام‌های شاخص به بیش از ۱۰۰ دلار بر بشکه رسیدند. انتشار این خبر تنها ترس بازار از ناکافی بودن عرضه برای پوشش اختلالات رو به رشد را افزایش داد.^۶

• **ادامه حملات روسیه به اوکراین:** از زمان حمله روسیه به اوکراین، در نتیجه نگرانی‌ها مبنی بر اینکه بازار نفت در ماه‌های آینده پس از تحریم‌های مسکو و کاهش سرمایه‌گذاری‌های نفتی در روسیه، با کمبود عرضه مواجه خواهد شد، قیمت نفت مجدداً افزایش یافت. به طوری که قیمت نفت خام برنت به بالاترین سطح از ژوئن ۲۰۱۴ و نفت خام وست تگزاس به بالاترین میزان خود از ماه می ۲۰۱۱ رسید. افزایش قیمت نفت چشمگیر بوده زیرا غرب تهاجم مسکو به اوکراین را با تحریم‌های متعدد معاملات مالی و بانک‌ها هدف قرار داده است که برای ضربه زدن به اقتصاد روسیه طراحی شده‌اند. در حالی که بخش انرژی روسیه به طور مشخص هدف قرار نگرفته، تحریم‌ها توانایی‌های صادرات این کشور را که فروش نفت آن حدود ۸ درصد از عرضه جهانی یا ۴ تا ۵ میلیون بشکه در روز را تشکیل می‌دهد، ناگزیر تحت تأثیر قرار خواهد داد.^۷

• **کاهش فروش نفت روسیه:** پس از حذف بانک‌های منتخب روسیه از سوئیفت توسط کشورهای غربی، تمایل تاجران به خرید نفت خام روسیه کاهش یافته و تولیدکنندگان روسی نمی‌توانند محموله‌های خود را از طریق مناقصه به فروش برسانند. پس از حمله روسیه به اوکراین، اگرچه تحریم‌ها صادرات انرژی را هدف قرار نمی‌دهند، بیشتر تجار، بیمه‌گران و مالکان نفت‌کش‌ها با دسرهایی در مورد محموله‌های روسی مواجه شده‌اند. برخی از پالایشگاه‌ها و معامله‌گران در مورد نحوه عملکرد اعتبارات بانکی دچار عدم اطمینان شده و برخی از کشورها نیز به منظور حفظ شهرت خود از خرید نفت روسی اجتناب می‌کنند. مهم‌ترین خریداران روسیه شامل چین، کره جنوبی، آلمان و هلند هستند. برخی از پالایشگاه‌ها خرید نفت روسیه را متوقف کرده‌اند و شرکت‌های تجاری از ترس تحریم‌های بیشتر تمایلی به معامله با فروشندگان روسی ندارند. هم‌چنین ایالات متحده محدودیت‌های صادراتی جدیدی را بر روی فناوری‌های خاص پالایش اعمال کرده تا به بخش پالایش نفت روسیه آسیب برساند. بازار جهانی نفت شاهد اختلال در عرضه روسیه است و این موضوع باعث افزایش چشمگیر قیمت‌های نفت شده است.^۸

^۵ Baker Hughes, March 2022

^۶ Oil Price, Reuters, March 3, 2022

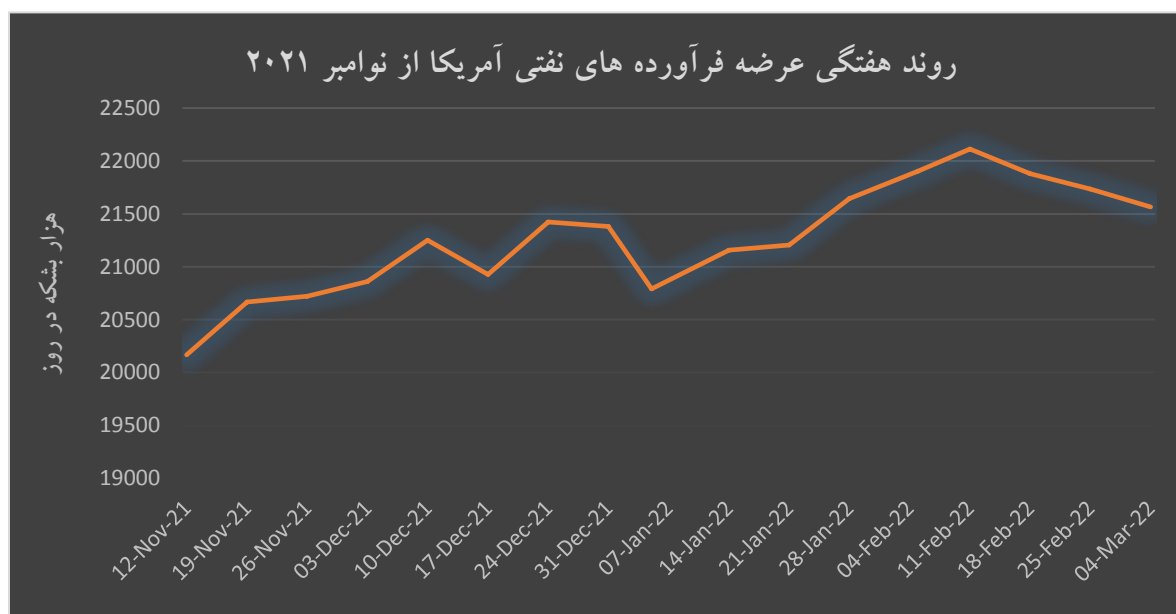
^۷ Oil Price, Reuters, March 3, 2022

^۸ Oil Price, March 1, 2022

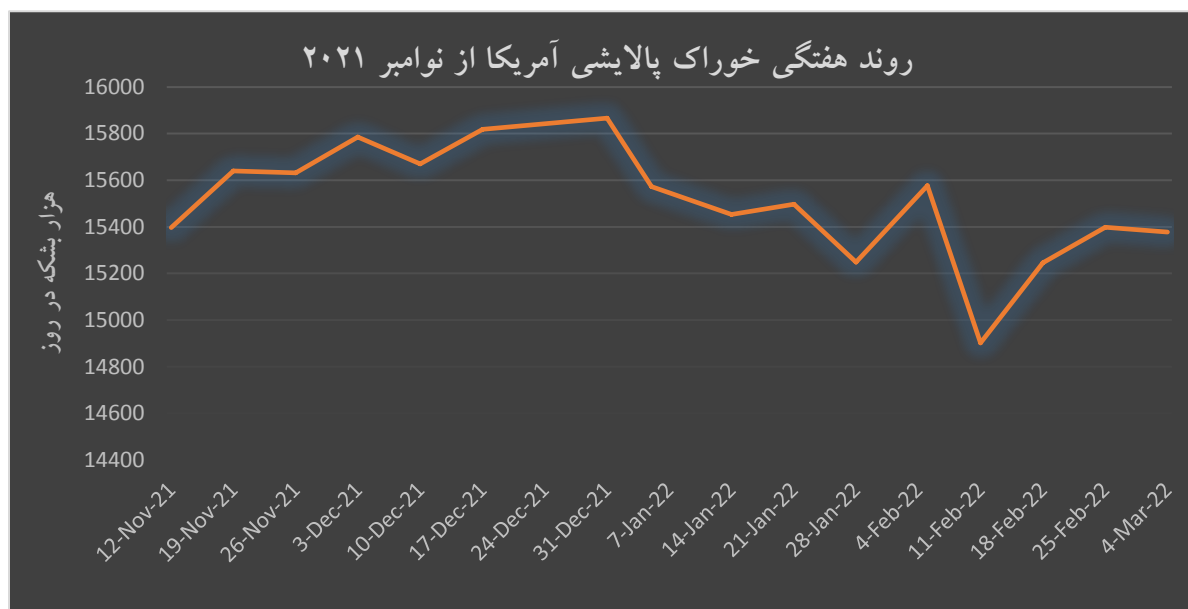
۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت

- کاهش تقاضای نفت آمریکا: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۴ مارس، به میزان ۱۶۸ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۲۱,۵۶۶ هزار بشکه در روز رسید. در این میان، عرضه بنزین نسبت به هفته گذشته به میزان ۴۱ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۸,۷۳۳ هزار بشکه در روز رسید. عرضه سایر فرآورده‌های نفتی نیز به میزان ۱۹۹ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۸,۴۳۵ هزار بشکه در روز رسید. درحالی که، عرضه فرآورده‌های میان‌تقطیر هم‌چون گازوئیل و نفت کوره به میزان ۷۳ هزار بشکه در روز افزایش یافت و به ۴,۳۹۸ هزار بشکه در روز رسید.

Source: U.S. Energy Information Administration, March 2, 2022

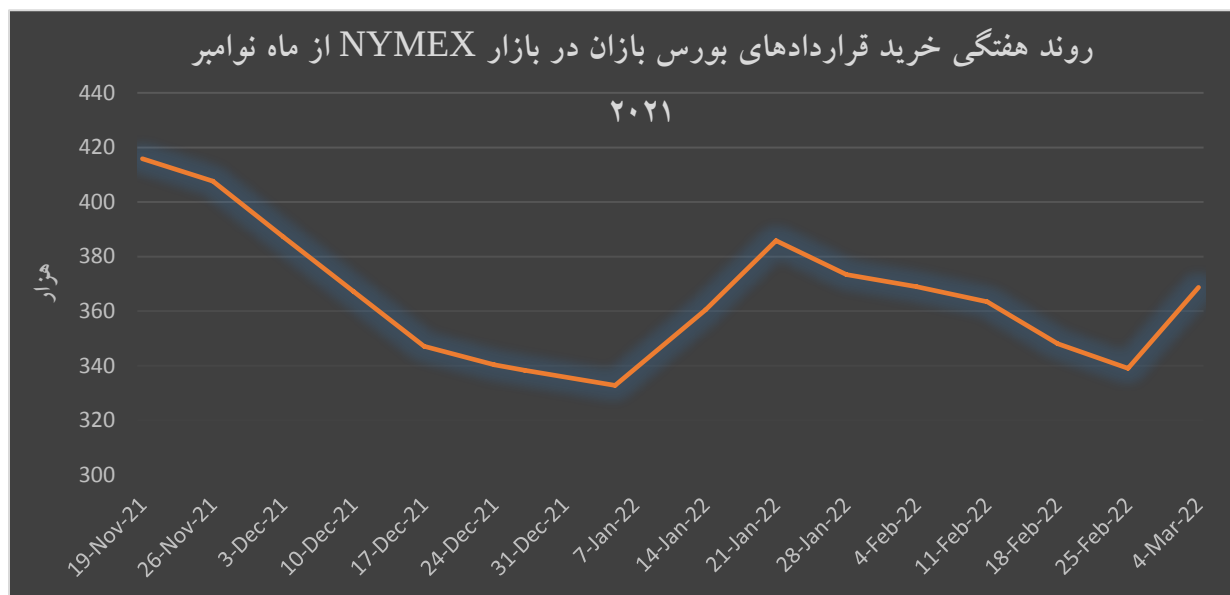
- کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۴ مارس، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۲۱ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۱۵,۳۷۷ هزار بشکه در روز رسید که به میزان ۳,۰۶۷ هزار بشکه در روز (معادل ۲۴/۹ درصد) بیشتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

Source: U.S. Energy Information Administration, March 9, 2022

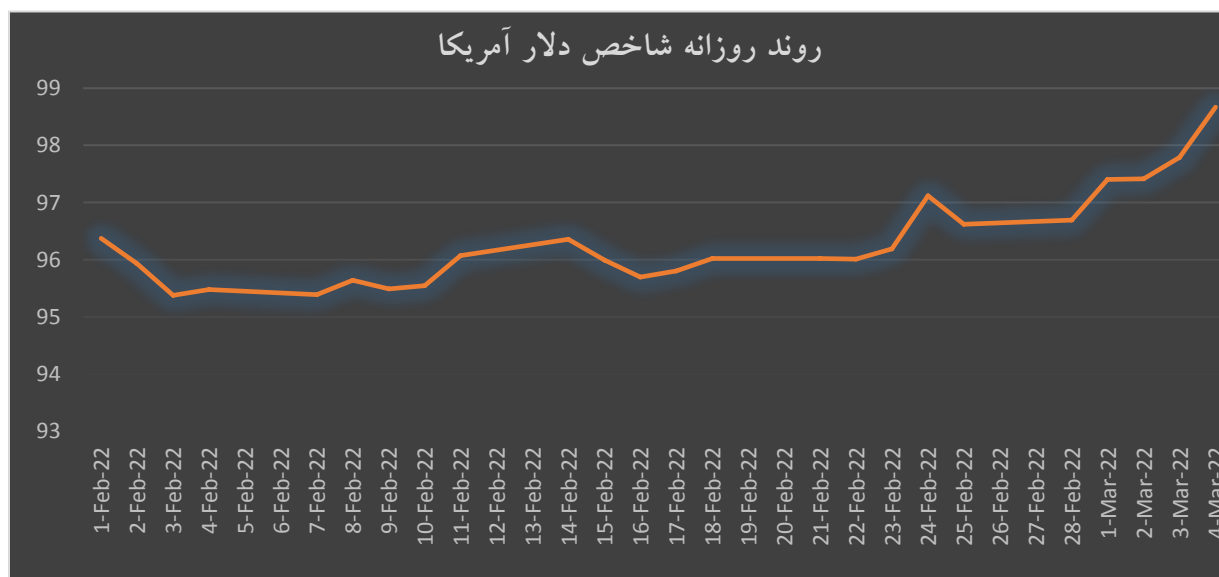
- افزایش تولید نفت اوپک در ماه فوریه: برای اولین بار از سپتامبر سال گذشته، میزان افزایش تولید نفت اوپک در ماه فوریه به علت عرضه بالاتر عربستان و عراق و نیز افزایش تولید از سوی تولیدکنندگان کوچکتر عضو این ائتلاف از برنامه افزایش تولیدی توافق شده فراتر رفت. تولید نفت اوپک در ماه فوریه معادل ۲۸/۳۹ میلیون بشکه در روز بود که ۴۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه گذشته و نیز ۲۵۴ هزار بشکه در روز نسبت به برنامه توافق شده عرضه بیشتر بوده است. اضافه می‌شود که اوپک و متحدانش، موسوم به اوپک پلاس روز چهارشنبه تشکیل جلسه خواهند داد و انتظار می‌رود با وجود افزایش قیمت نفت به بالاترین سطح هفت سال اخیر خود پس از حمله روسیه به اوکراین، برنامه‌های توافق شده قبلی را مجدداً تأیید نمایند.^۹
- کاهش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس: در هفته منتهی به ۴ مارس، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان کاهش یافت و با کاهش ۲۹۷۰۰ قرارداد نسبت به هفته قبل، به ۳۶۸۷۰۰ قرارداد رسید.

^۹. Reuters, March 2, 2022

Source: Investing, March 9, 2022

- افزایش ارزش دلار: در هفته منتهی به ۴ مارس، متوسط شاخص دلار، با افزایش ۱/۲۴ درصدی نسبت به هفته گذشته به ۹۷/۵۹ رسید.

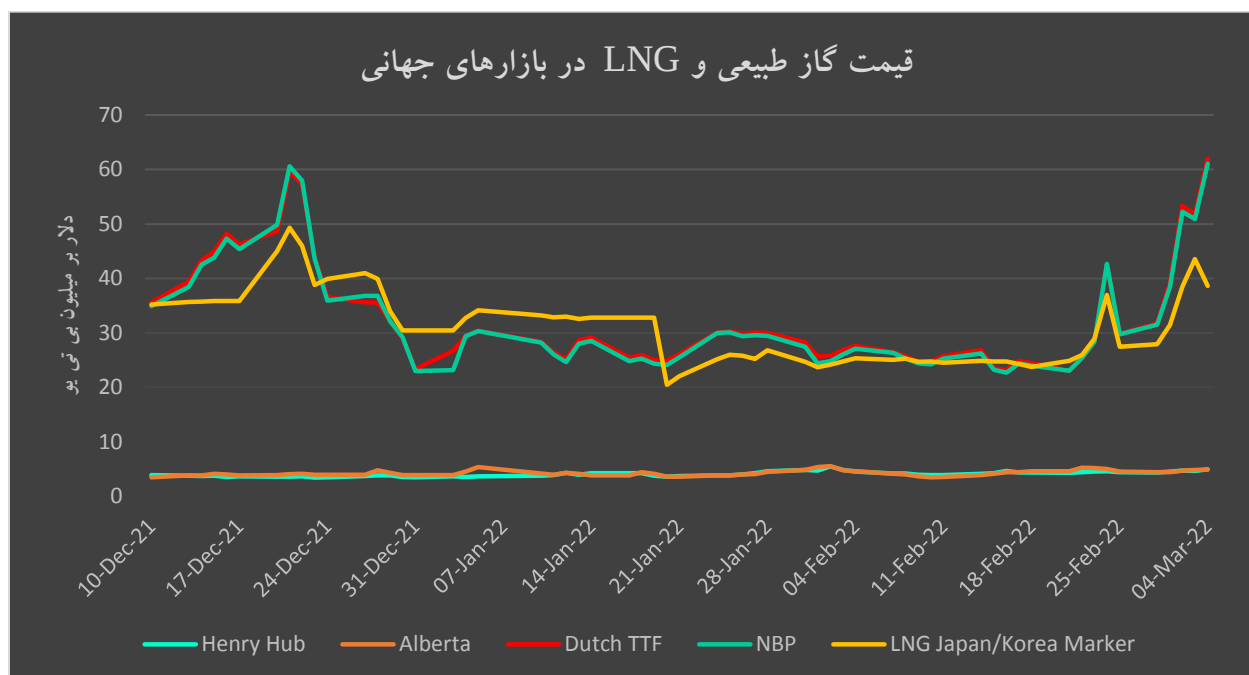
Source: Investing, March 9, 2022

تمولات بازار گاز

روند قیمت‌ها:

در بازار گاز شمال شرق آسیا، متوسط قیمت تک‌محموله‌های LNG در هفته منتهی به ۴ مارس به ۳۶/۰۶ دلار بر میلیون بی تی بود که نسبت به هفته گذشته به میزان ۲۴/۸۷ درصد افزایش یافت. در بازار گاز اروپا متوسط قیمت گاز در هفته منتهی به ۴ مارس به ۴۷/۶ دلار بر میلیون بی تی بود که نسبت به هفته گذشته به میزان ۵۱/۱۱ درصد افزایش یافت و به میزان ۱/۹۱ درصد بالاتر از قیمت LNG در بازار شمال شرق آسیا بود. افزایش قیمت به واسطه تحریم‌های محدود آمریکا بر مناطق شرقی اوکراین که اعلام استقلال کرده‌اند و همچنین توقف روند اعطای مجوز به خطلوله نورداستریم ۲ که بر عدم اطمینان و ریسک مربوط به طرف عرضه افزوده است، صورت گرفته است.^{۱۰}

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

در هفته منتهی به ۴ مارس در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، متوسط قیمت گاز هنری هاب به دلیل کاهش تولید و افزایش تقاضای گاز در همه بخش‌های مصرف‌کننده نهایی، به میزان ۲/۲ درصد نسبت به هفته گذشته افزایش یافت. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۱ درصد کاهش یافت و به ۹۹/۵ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

¹⁰. Bloomberg, Reuters, March 2022

تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۹ درصد کاهش یافت و به ۹۳/۶۷ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. خالص واردات گاز از کانادا نسبت به هفته گذشته به میزان ۳/۵ درصد کاهش یافت و به ۵/۶ میلیارد فوت مکعب در روز باقی ماند.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته به میزان ۳/۹ درصد افزایش یافت. مصرف در بخش خانگی، تجاری به میزان ۴/۰۹ درصد، در بخش صنعت به میزان ۰/۴ درصد، و برای تولید برق به میزان ۸/۷ درصد افزایش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک ۵/۴ درصد افزایش یافت. تحویل گاز به پایانه‌های صادراتی LNG ایالات متحده به میزان ۳/۳ درصد افزایش یافت و به ۱۲/۳ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

صادرات LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته افزایش یافت و ۲۴ فروند کشتی LNG با ظرفیت حمل ۹۲ میلیارد فوت مکعب از آمریکا صادر شد.

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۴ مارس، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۶۶ سنت افزایش نسبت به هفته گذشته به ۱۲/۳۹ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. قیمت گاز طبیعی در کانال کشتی هیوستون نسبت به هفته گذشته به میزان ۱ درصد کاهش یافت، در حالی که قیمت اتان ۵ درصد افزایش یافت. قیمت بنزین ۹ درصد و قیمت بوتان و ایزوبوتان هرکدام به میزان ۷ درصد و قیمت پروپان ۴ درصد افزایش یافت.^{۱۱}

^{۱۱}.U.S Energy Information Administration, March 9, 2022

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products ,some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2021 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>